

Srovnání práce sestry na lůžkovém oddělení a na operačním sále

Renata Slováčková

Urologická klinika, LF UP a FN Olomouc

K napsání článku mě inspiroval krátkodobý pobyt na operačním sále, kde jsem suplovala funkci obíhající sestry. Jinak pracuji na lůžkovém oddělení. Cílem článku je nastínit náplň práce sestry na lůžkovém oddělení a na operačním sále, co je výhodou a nevýhodou v práci na těchto pracovištích.

Klíčová slova: zdravotní sestra, operační sál, lůžkové oddělení, stresový faktor, instrumentářka, zdraví.

Comparing the work of a nurse at the inpatient department and in the operating theatre

I was inspired to write this article by my short-term stay in the operating theatre where I took the position of a circulating nurse. I otherwise work at an inpatient department. The aim of the article is to outline the job description of a nurse at the inpatient department and in the operating theatre, including the advantages and disadvantages of working in these positions.

Key words: nurse, operating theatre, inpatient department, stress factor, scrub nurse, health.

Urolog. pro Praxi, 2010; 11(6): 338–339

Zdravotní sestra je zodpovědná společně s dalším personálem za léčebnou, ošetrovatelskou a rekonvalescenční péči při akutních a chronických onemocněních. Její profese vyžaduje odpovědnost, trpělivost, sebeovládání. Na sestry jsou kladeny stále větší nároky, které mohou působit jako stresové faktory. Předpokladem pro úspěšný výkon povolání je absolvování úplného středního nebo vyššího vzdělání zdravotnického zaměření, vztah k lidem, trpělivost, spolehlivost, rychlost reakce a úsudku, zručnost a fyzická zdatnost. Povolání je vykonáváno převážně ve zdravotnickém zařízení, velmi často je třeba počítat se směnným provozem, se stykem s infekčními činiteli, s fyzicky a psychicky velmi náročnou prací.

Sestra na lůžkovém oddělení

Ukolem sestry na lůžkovém oddělení je asistence lékařům při léčení pacientů, ale i samostatná ošetrovatelská péče o nemocné.

Náplň práce

Pracovními činnostmi jsou komplexní ošetrovatelská péče o nemocného, získávání informací o nemocných a soustavné sledování změn zdravotního a psychického stavu nemocných, aktivní účast a asistence při lékařských vizitách, příprava pomůcek lékařů, aktivní spolupráce při vyšetřování a ošetřování a také při drobných chirurgických výkonech.

Podávání předepsaných léků nemocným, odebírání biologického materiálu za účelem vyšetření, měření a sledování životních funkcí (krevní tlak, pulz apod.), hygienická péče. Poskytování

neodkladné péče při selhání základních životních funkcí nemocných a další.

Pracovní prostředky

Nejpoužívanějšími pracovními prostředky sestry jsou injekční stříkačky, teploměry, tlakoměry a další měřicí a diagnostické přístroje, pomůcky pro odběr krve, pro výtěry a pro další druhy vyšetření, obvazová technika, dezinfekční prostředky, šikovné ruce a vlídné slovo.

Výhody a nevýhody práce sestry na oddělení

Výhody

- větší komunikace s pacientem
- pozorování pacienta při procesu uzdravování
- pomoc s rehabilitací pacienta po operačních výkonech
- vztah k lidem po dobu hospitalizace
- pocit z dobře vykonané práce

Nevýhody

- stres
- časová náročnost
- hodně administrativy
- psychická i fyzická zátěž
- syndrom vyhoření
- nepravidelný životní rytmus, třísměnný provoz

Sestra na operačním sále

Úkolem sestry na operačním sále je asistovat lékařům při operačním výkonu, ale také příprava pomůcek i pacienta k operaci.

Náplň práce

Sestra instrumentářka – zabezpečuje úkoly související s provozem operačního sálu

- připravuje nástroje a materiál k operaci
- stará se o údržbu operačních pomůcek a přístrojů
- účastní se operace – podává potřebné nástroje a další pomůcky operátorovi a asistentům, zpětně je odebírá a upravuje
- odpovídá za hygienický režim na operačním sále (udržuje aseptické podmínky provozu)
- pečuje o inventář sálů
- vede dokumentaci na sále

Obíhající sestra – tvoří spojení mezi operačním týmem a okolím

- doplňuje potřebný materiál
- eviduje operační roušky a další sušení použité při operaci
- odpovídá za práci sanitáře, služebně mladších kolegů

Sestra se seznámí s operačním výkonem, domluví se s operátorem na rozsahu operačního výkonu a o potřebě nástrojů. Po umytí rukou a po převlečení do sterilního úboru nachystá sterilní stolek s potřebnými nástroji a pomůckami s rouškováním pacienta. Dále pomůže s oblékáním operační skupiny. Při operaci podává operátorovi a asistentům nástroje a další pomůcky. Na závěr operace před uzavřením tělní dutiny obě sestry zkontrolují počet longet, břišních roušek a operačních nástrojů, kontrolují počet sušícího materiálu. Nahlásí shodu operátorovi.

Obrázek 1. Sestra u lůžka**Obrázek 2.** Sestra instrumentářka

Operační tým tvoří

- lékaři (operatér a asistenti)
- zdravotní sestry – instrumentářka a obíhající sestra

- sáloví sanitáři
- anesteziolog, anesteziologická sestra

Každá sestra nastupující na sál musí být seznámena s provozním řádem, náplní práce a povinnostmi instrumentářky, povinnostmi noční a odpolední služby, s vedením dokumentace – kniha o předání a průběhu služby, operační kniha, operační protokol, dokumentace o kontrolách přístrojů.

Výhody a nevýhody práce na urologickém operačním sále

Výhody

- méně dokumentace
- aseptické prostředí
- pocit z dobře vykonané práce
- vysoce odborná práce

Nevýhody

- časová náročnost
- třísměnný provoz
- riziko dehydratace
- stres
- psychická i fyzická zátěž

- žádný nebo minimální kontakt s pacientem

Závěrem

Sestra a instrumentářka jsou dvě obyčejná slova a přece má každý jiný význam a jiná je i náplň práce. Ale jedno mají společné – pomáhat lidem a přispět nemocným k navrácení toho nejcennějšího v životě – zdraví.

Článek poukazuje na to, jak náročné je povolání zdravotních sester. Je bezpochyby jedním z nejvíce fyzicky i psychicky náročných povolání. Bez nich by chod zdravotnických zařízení byl nemyslitelný. Jejich profesi se pojí i z řadou rizik. Práce ve zdravotnictví bývá považována za druhou nejrizikovější.

Článek přijat redakcí: 19. 10. 2010

Článek přijat k publikaci: 5. 11. 2010

Renata Slováčková

Urologická klinika, LF UP a FN Olomouc
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
slovackovarenata@seznam.cz